

Iraizotzen, 1997ko martxoaren 21ean

J. Haritschelhar, euskaltzainburua
 E. Knörr, euskaltzainburuordea,
 P. Goenaga, idazkaria,
 P. Altuna,
 M. Azkarate,
 P. Charritton,
 J. L. Davant,
 X. Diharce,
 X. Kintana,
 F. Krutwig,
 E. Larre,
 B. Oihartzabal,
 F. Ondarra,
 Tx. Peillen,
 P. Salaburu,
 J. San Martin,
 I. Sarasola,
 J. M. Satrustegi,
 L. Villasante,
 P. Zabaleta
 eta A. Zavala euskaltzainak
 eta
 J. L. Lizundia, idazkariorde-kudeatzailea
 eta J.J. Zearreta, ekonomi eragilea.

Iraizotzen (Ultzaman), Kontzeju etxean, 1997ko martxoaren 21ean, goizeko 10 eta erdietan, eman zaio hasiera Euskaltzaindiaren hileroko bilkurari. Ondoko zutabeen aipatzen diren kideak etorri dira. J. A. Arana Martijak ezin etorria adierazi du. E. Knörr jaunari eman dio ahala.

Aurreko agiria onartzea.

Urtarrileko batzarraren behin-behineko agiriari E. Knörr eta M. Azkarate euskaltzainek zenbait ohar egin dizkiote. Horiek jasorik ontzat eman da agiria.

Doluminak.

Euskaltzainburuak Lourdes Oñederra euskaltzain urgazle eta Ahoskera azpi-batzordearen buruaren gurasoen istripuzko heriotzaren berri eman du eta Euskaltzaindiaren izenean dolumina adierazteko eskatu. Hala gitea onartu da.

1. Hizkuntz arauak:

1.1.1. Exonomastika: Santutegiko ohiko izenak: Antolin -Tiburtzio bitarteko gehigarria onartzea.

Inork oharrik helarazi ez duenez, besterik gabe eman da ontzat gehigarri hori.

1.1.2. Exonomastika: Mundu zabaleko uharteak: Adamen Zubia - Ithaka onartzea.

Zerrenda honi buruzko oharrak ere ez da iritsi. Hala ere, zenbait akats nabarmen zuzendu beharra ikusi da: *Balear uharteak*, eta ez **Balera uharteak* (2. orr.). *Faroetan / Faroetako* eta ez, **Faroetan /Faroetako*; *Frantzisko Josef* eta ez **Frantzisko Josefeen*, (4.orr.). *Haizealdeko uharteak* eta ez **Haizaldeko uharteak*, edo *Haizeboko uharteak* eta ez, **Haizepeko uharteak* (5. orr.). Bestalde, 5. orrialde honetan bertan, *Îles du Vent* eta *Îles sus le Vent* frantses deiturak ere zalantzaraztat jo dira eta ziurtatu beharrekoak. Gauza bera gertatzen bide da beste frantses izenekin ere.

Beste zenbait ohar, mamiari zuzenago dagozkionak izan dira. Batetik, *artxipelago*-ri dagokionak hiztegi batuarekin badu zerikusia eta eztabaidatu beharrekotzat jo da. Gauza bera gertatzen da *lurrealde* hitzarekin (cf. '*Suaren lurrealde*'). Finkatu behar da hau ere. Hiztegi Batuko lantaldeak ekarriko du honi dagokion txostena eta hurrengo bileran eztabaidatuko da.

Ohar hauek gorabehera, ontzat eman da zerrenda.

Ondoren, Exonomastika batzordearen *Mundu zabaleko uharteak (Jamaika ...)* ize-neko zerrenda aurkeztu da. Ohi bezala, oharrak aurkezteko epca hilaren 20a artekoa izango da.

1.2.1. Hiztegi Batuko **ezpata(-)dantza**, **filmoteka**, **fondo** hitzak erabakitzea.

Ezpatadantza hitzari buruzko txostena aurkeztu da. Txosten horren argitan, eta kontuan izanik *ezpata dantzaz* gainera beste *dantza* asko direla, batzordeak bere proposamena lehengoan uztea proposatzen du, hots: *ezpata-dantza* nahiz *ezpata dantza*. Sustrustegi jaunak hitz horrek bere bidea egina duela uste du eta nahiago lukeela baturik idaztea, baina batzordearen arrazoiak entzun ondoren, onartzen duela proposamena. Hala onartu da.

Filmoteka hitzaz ere aurkeztu da txostena. Proposamena da hitz hori mikrofilmen gordailua adierazteko gordetzea. Gainerakoan, *e. zinemateka* oharra eranstea. Hortaz, bi adiera izango ditu: 1. 'mikrofilm bilduma'. 2. * *e.zinemateka*.

Ondoren, *fondo* eta *funts* hitzen arteko auziaz izan da eztabaida. Badirudi 'fondo' hitza banka munduan aski sartua dagoela eta bildur izateko da ea *funts* bezalako bat onartzeko prest egongo ez ote diren. Batzuek biak onartzearen aldeko agertu dira. Era guztietako argudioak mahairatu dira. Knörr jaunak Euskaltzaindiak duen pedagogiazko eginkizuna ere aipatu du *funts*-en alde agertuz. Azkenean honako proposamen hau bozkatu da: "*Fondo, h. funts*". Hona hemen bozketaren emaitza: proposamenaren alde: 13 boto; kontra: 6; zuri: 3. Beraz, aipatu proposamena onartu da.

1.2.2. Hiztegi Batuko **fotokonposaketa-gainalde** zerrenda onartzea.

Aurkeztutako oharren eztabaidarekin hasi baino lehen, I. Sarasolak euskaltzainek eskuartean duten zerrendari, aurreko bileran onartutakoaren arabera, zuzenketa bat egin behar zaiola adierazi du: *franela* inolako oharririk gabe agertu beharrean, honela behar duela, alegia: *franela* * *e. flanela*.

Ondoren, E. Knörr-ek eta Tx. Peillen-ek egindako oharrak eztabaidatu dira.

Knörr jaunak *freno* hitzaren ordez *galga* hitza proposatzen du. Azken hitz honek oraindik ere indar osoa ote duen ez bide dago argi. Azken urteotako datuak zein diren ikusi arte erabakirik ez hartzea eskatu da. Horrenbestez, hurrengo bilerarako utzi da eztabaidagai hau.

Fruta hitzari buruzko oharra ez da onartu, zerrendan agertzen dena aski delakoan.

Fuera hitza beharrezkoa ote den galde egiten du Knörrrek. Zerrendan, hitz hori, behar dituen ohar eta debekuekin agertzen dela erantzun zaió eta ongi dagoela dagoen bezala.

Fuselaje-ri buruzkoa ere ez da onartu, zerrendan ematen den informazioa hobetsiz.

Gabon hitzaren inguruko proposamena ontzat eman da nolabait. Honela gelditu da azken erabakia: Gabon Heg. 1. 'gau on'; 2 pl 'Eguberri'.

Peillen jaunaren oharrak direla eta, lehenbizikoa, *fotokonposizio*-ri buruzkoa, ez zaio onartu, beraz zerrendan dagoen bezala onartu da. Bestalde, *fotokopia*, *fotosintesi*, *franko*, *fresa* eta *furgoneta*-ri buruzko oharrak direla eta, hurrengo bueltarako uztea erabaki da.

Frantziman hitzari buruz, honako hau onartu da: *Frantximant Ipar*. Eta *futbol-zelai* dela eta, hitz hori *futbol*-en azpisarrera gisa ematea erabaki da. *Futbol(-)zelai*, hortaz.

Hurrengo bilerarako zerrenda ere aurkeztu da: *Gainazal-garaño*. Oharrak egiteko epea hilaren 20an amaitzen da, ohi bezala.

2. Alfonso Irigoien euskaltzainaren hutsartea hornitzea.

Aurkeztutako hiru hautagaien bozketa egin aurretik, X. Kintanak hartu du hitza, besteak beste berak sinatutako hautagaitzaz hitzegiteko. Euskaltzainburuak hitza kendu dio berehala eta eztabaida labur bat izan da, prozedurazkoa, hautagaitza aurkezteko baldintzak argi badaude ere, ez baita gauza bera gertatzen kontrakoarekin, alegia, aurkeztutako hautagaitza erretiratu nahi izanez gero jarraitu beharreko bideaz. Nolanahi ere, bere garaian aurkeztutako hiru hautagaien gainean proposatu da bozketa.

Lehenbiziko bozketaren emaitza honako hau izan da: A. Lertxundik, 10 boto. A. Urrutiak, 10 boto. A. Eguzkitzak, 3 boto. Horrenbestez, inork ere ez dituen behar diren botoak lortu, bigarren bozketari ekin zaio. Hona hemen bigarren bozketa honen emaitza: A. Lertxundik, 10 boto. A. Urrutiak, 12 boto. Eta A. Eguzkitzak, boto bat. Beraz, Andres Urrutia izango da Alfonso Irigoienek lekua beteko duen euskaltzainberria.

3. 1996 urteko diru kontuen errendapena.

J. J. Zearreta ekonomi eragileak eman du, puntuz puntu, 1996 kontuen berri, euskaltzainen zalantzak argituz eta azalpenak emanaz.

Kontu errendapen honek hizpidea emanik, Xarritton jaunak esan du argitalpeni buruzko propaganda orritxoak gaizki eginak daudela: maiz ez omen da lan baten egilearen izenik aipatzen, hori delarik egiatan interesgarriena dena sarritan. Bestalde, Al-tunak galde egin du ea nola jakin daitekeen edizio baten funtsak zertan diren, zenbat ale gelditzen diren etab. Honi erantzun zaio esanaz funts horiek ordenatzen ari direla biltegian, horretarako apalategia ere erositako delarik. Hemendik aurrera inbentarioa automatizatzeke moduan izango omen gara eta horrela, zehatz-mehatz jakingo, zertan diren gauzak.

Azkenik, Ondarrak galdetu du ea Euskaltzaindiak zuen zulo hura handituz doan ala txikituz. Emaitza aski orekatua izan denez, zuloa ere pentsatutako bidetik txikituz doala erakutsi du egindako kontu errendapenak.

4. Eskuartekoak.

4.1. Euskaltzaindiaren adierazpena.

Azken bileran Frantziako Estatu Kontseiluak hizkuntzei buruz emandako iritziaz Euskaltzaindiak onartutako adierazpenari egin zaion zabalkundeaz hitzegin du euskal-

tzainburuak. Agiri hori frantseseratu da eta zabaldu. Chirac jaunari eta gainerako Gobernu kideei eta Frantziako eta Europako administrazioako zenbait kideri ere bidaliko zaie.

4.2. *Izabako udalaren eskaria.*

Izabako udalak Bernardo Estornes Lasa jauna *Bianako Printzea* delako sarirako hautagai aurkeztu du eta Euskaltzaindiari eskari horrekin bat egitea eskatu zaio. Atxikimenduzko gutun hori egitea onartu da Estornes jaunaren eragile-lana aipatuz bereziki.

4.3. *Eusko Ikaskuntza-Euskadiko Kutxaren Giza eta Gizarte-Zientzien saria.*

Joan den urtean egin zen bezala, zuzendaritzak aurten ere L. Villasanteren curriculum-a aurkeztea erabaki du. Erabaki honen berri eman die euskaltzainburuak euskaltzainei.

4.4. *Bibliotekario berria.*

Ezarrirako froga guztiak gainditu ondoren, Pruden Garcia izan da azkenean hautatua eta honen berri eman du euskaltzainburuak.

Hau dela eta, Salaburu jaunak galdetu du ea Euskaltzaindiak noiz hartu duen lanpostu hau hornitzeko erabakia. Lizundia jaunak erantzun dio Gasteizen egindako azken bileran erabaki zela deia egitea. 26 mailarekin ateratzea zuzendaritzak erabaki zuela. Salaburuk erantzun dio maila kontu honek ere Euskaltzaindiaren erabakia izan behar zuela.

4.5. *Batzorde horniketa.*

Aurreko bileran onartutakoari zenbait aldaketa/gehiketa egin behar zaizkiola esan du euskaltzainburuak. Alde batetik, Hiztegi Batuko lantaldeari Koro Navaroren eta Miriam Urkiaren izenak gehitzea proposatu eta onartu da. Bestalde, Ahoskera azpibatzordearen idazkari izateko, Pilartxo Etxeberria proposatzen da Iñaki Gaminderen ordez. Hau ere onartu da. Eta azkenik, Herri Literatura azpibatzordearen arduradun izateko prest agertu ez direnez ez A. Zavala ez, E. Larre, J. M. Lekuonaren izena proposatu du euskaltzainburuak eginkizun horretarako eta hala onartu da (ik. eranskina).

5. *Azken ordukoak.*

Korrika-n parte hartzeko eta kilometro bat Euskaltzaindiaren izenean egiteko norbaiten izena ematea eskatu da. X. Kintana ikusi da horretarako egokiena eta horrela onartu.

E. Knörr-ek M. Oñatibia jaunaren heriotzaren berri eman du eta Euskaltzaindiak bere dolumina agertzea bidezko litzatekeela adierazi. Hala egitea erabaki da.

Eta honenbestez, ordu biak direla, amaitutzat eman da goizeko bilera.

Euskaltzainburuak,
Jean Haritschelhar

Idazkariak,
Patxi Goenaga